

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від “ _____ ” _____ 2018 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України (ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» повторно розглянуто проект Закону України «Про енергетичного омбудсмена» (далі – проект Закону, законопроект), а також документи, що надані до нього листом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 22.02.2018 №01/32-1509.

За результатами розгляду проекту Закону та аналізу регуляторного впливу (АРВ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проектом Закону пропонується визначити правовий статус енергетичного омбудсмена, його завдання, функції, напрями діяльності, принципи взаємовідносин з державою, державними органами, суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг та споживачами.

За інформацією розробника, проект Закону та подані до нього документи, доопрацьовано з урахуванням наданих зауважень від заінтересованих органів, в тому числі ДРС, викладених у Рішенні № 391 від 08.09.2017 про відмову в погодженні проекту регуляторного акта (лист ДРС від 08.09.2017 № 7849/0/20-17).

Однак, доопрацьований проект Закону не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

Проект Закону не відповідає вимогам нормопроєктувальної техніки, назви статей не відповідають їх змісту, термінологія потребує уніфікації.

Так, термін «споживач – побутові та малі не побутові споживачі що купують електричну енергію, фізичні особи, фізичні особи-підприємці та юридичні особи, що купують природний газ, теплову енергію для власного споживання відповідно договору» (стаття 1 проекту Закону). Проте, відповідно до Законів України «Про ринок природного газу» та «Про тепlopостачання» споживачі не купують, а отримують та використовують природний газ та теплову енергію на підставі договору постачання.

Державна регуляторна служба України
ВІХ №2988/0/20-18 від 22.03.2018

Крім цього, по тексту законопроекту паралельно з терміном «споживач» вживається інший термін – «скаржник» (пункт 4 частини 6 статті 19 проекту Закону, частина 1, 3 статті 20 проекту Закону та інші).

У статті 1 проекту Закону зазначено, що «енергетичний омбудсмен – особа, яка відповідно до чинного законодавства здійснює розгляд скарг споживачів на дії чи бездіяльність постачальників товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг щодо отримання цих товарів і послуг»

Проте, в контексті положень проекту Закону не згадуються «постачальники», замість них вживається інший термін - «суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг». До таких суб'єктів відповідно до Законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та «Про теплопостачання» відносяться не лише постачальники, а і ті, що здійснюють виробництво, розподіл, передачу (транспортування) електроенергії; транспортування, розподіл природного газу; виробництво та транспортування теплової енергії.

Також у статті 4 законопроекту зазначається, що сфера дії енергетичного омбудсмена також поширюється на діяльність суб'єктів господарювання в сфері енергетики з *розподілу і постачання* електроенергії і природного газу.

Таким чином, сфера дії енергетичного омбудсмена чітко не окреслена і потребує уточнення, які саме скарги він може розглядати - на постачальників чи на всіх інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, в тому числі і тих, хто займається розподілом енергоресурсів.

Також у статті 4 проекту Закону частина 2 (хоча пронумерована як 1) пункт 1 дублює пункт 3 частини 3 (хоча пронумерована як 2), у статті 19 проекту Закону частини 2 та 5 також дублюють одна одну.

Потребують виправлення помилок в нумерації частин статей (стаття 4, стаття 7 проекту Закону).

Розділ II проекту Закону стосується порядку обрання на посаду та звільнення з посади енергетичного омбудсмена та його заступників. По тексту цього розділу вживаються різні терміни: як обирається, так і призначається. Проте, із змісту законопроекту вбачається, що енергетичний омбудсмен і його заступники не обираються, а призначаються на посаду за результатом конкурсу. У частині 2 статті 8 проекту Закону зазначено, що організацію і проведення конкурсного відбору здійснює Конкурсна комісія з добору кандидатів на посади енергетичного омбудсмена (далі – Конкурсна комісія). Втім у частині 3 статті 8 проекту Закону, частині 1 статті 10 проекту Закону вживаються: «Конкурсна комісія кандидатів», «конкурсна комісія з відбору кандидатів».

Законопроект взагалі не містить інформації про те, скільки заступників може мати енергетичний омбудсмен та які їх повноваження.

У частині 6 статті 22 проекту Закону згадується, що «рішення енергетичного омбудсмена, якщо це право не було делеговано ним відповідно до Закону, повинні бути підписані особисто». Проте, законопроект не містить будь-яких норм щодо можливості делегувати енергетичним омбудсменом свої повноваження або їх частини та кому саме.

У статті 9 законопроекту однією з підстав припинення повноважень енергетичного омбудсмена зазначається вчинення ним дій або бездіяльності, що порушують посадові обов'язки чи принципи діяльності, визначені цим Законом. Проте, обов'язки, визначені статтею 13 законопроекту зовсім не конкретизовані та є загальними, як то: «дотримуватися найвищих стандартів професіоналізму і етичної поведінки», постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності». Крім того, законопроектом не визначається, хто та яким чином має право зафіксувати або довести вчинення енергетичним омбудсменом дій або бездіяльності, що порушують посадові обов'язки чи принципи діяльності.

Аналогічні підстави зазначені і у частині 4 статті 10 проекту Закону стосовно заступників енергетичного омбудсмена. При цьому законопроектом посадові обов'язки заступників енергетичного омбудсмена взагалі не визначені.

Частина 7 статті 19 проекту Закону відповідно до якої звернення споживачів щодо надання роз'яснень, іншої інформації не вважаються предметом розгляду енергетичним омбудсменом та не підлягають його розгляду суперечить пункту 12 статті 5 проекту Закону згідно якого енергетичний омбудсмен роз'яснює споживачам застосування норм чинного законодавства в сфері енергетики та комунальних послуг відповідно до компетенції.

У попередньому Рішенні ДРС щодо проекту Закону зазначалося про необґрунтованість поширення вимог Закону України «Про державну службу» на працівників секретаріату енергетичного омбудсмена. Втім у частині 2 статті 17 проекту Закону залишено норму про те, що умови оплати праці, надання відпусток, питання соціального захисту працівників секретаріату енергетичного омбудсмена визначаються Законом України «Про державну службу».

Положеннями частини 1 статті 20 проекту Закону передбачається законодавчо закріпити право енергетичного омбудсмена залишити без розгляду скаргу споживача у випадку, зокрема, якщо споживачем подано скаргу до енергетичного омбудсмена без підтвердження факту звернення до суб'єкта господарювання не менш як за 30 днів до моменту звернення до енергетичного омбудсмена, *але не раніше пізніше шести місяців з моменту ознайомлення споживача з прийнятим суб'єктом господарювання рішенням.*

Зазначена норма не є однозначною для трактування, оскільки виникають певні питання: яке рішення суб'єкта господарювання мається на увазі; у випадку якщо це рішення щодо скарги споживача, яке в свою чергу не задовольнило останнього, то чому споживач має чекати шість місяців щоб подати скаргу до енергетичного омбудсмена тощо. Відповідне обґрунтування відсутнє в Аналізі регуляторного впливу до проекту Закону (Розділ V АРВ).

У частині 3 статті 20 законопроекту зазначено, що енергетичним омбудсменом може відмовити у розгляді скарги, якщо скаржник не виявляє достатній рівень співпраці, необхідний для належної оцінки відповідної скарги. Таке оціночне поняття як «достатній рівень співпраці» законодавством не визначено, також обов'язки споживача законопроектом також не визначено.

В доповнення повторно зазначаємо, що з метою отримання можливості у повному обсязі оцінити, як безпосередньо проблему, так і ефективність

запропонованого способу її вирішення, розробнику необхідно доопрацювати Аналіз регуляторного впливу до проекту Закону, привівши його у відповідність з вимогами Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика), зокрема, необхідно:

- в Розділі V АРВ описати механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог (розробнику необхідно врахувати, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту Закону та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності);

- провести розрахунки, що дозволять виміряти вплив регулювання не тільки на діяльність органів державної влади, але і на суб'єктів господарювання під час виконання процедур, запропонованих відповідним проектом Закону, та оцінити вигоди і витрати, які останні можуть отримати внаслідок прийняття відповідного регулювання.

Враховуючи вищевикладене, за результатами повторного розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», вимог статті 5 Закону в частині недопущення прийняття регуляторних актів положення яких викладено у спосіб, який не є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта, а також вимог статті 8 цього Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про енергетичного омбудсмена».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К. М. Ляпіна